

УДК 378.041-05

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ

Любомир ПАСТУШЕНКО (Рівне, Україна)

У пропонованій статті аналізується поняття професійної компетентності у майбутніх учителів музики. В роботі стверджується, що в даний час важливо бути не лише кваліфікованим фахівцем, але й компетентним, який відрізняється від кваліфікованого тим, що він не лише володіє певними знаннями, уміннями та навичками, що необхідні для його творчої професійної діяльності, а й реалізує їх у своїй роботі. Дається характеристика педагогічній технології, яка пов'язана з послідовною, взаємозалежною системою дій спрямованих на вирішення конкретної освітньої проблеми. Зазначається, що перехід на новий психологічний рівень сприйняття та оцінювання своєї діяльності, активізує розвиток професійної компетентності.

Зазначається, що професійна компетентність учителя музики, є складним інтелектуальним і особистісним утворенням, яке впливає на розвиток умінь і навичок музично-педагогічної діяльності, проходить певні стадії розвитку та удосконалення у процесі професійної підготовки у вищих мистецьких навчальних закладах. Її ефективність суттєво залежить від його теоретичної, практичної та психологічної підготовленості, особистісних, професійних і індивідуально-психічних якостей, розуміння мети та специфічних особливостей такої діяльності.

Ключові слова: *учитель музики, педагогічні технології, професійна компетентність.*

В предлагаемой статье анализируется понятие профессиональной компетентности у будущих учителей музыки. В работе утверждается, что в настоящее время важно быть не только квалифицированным специалистом, но и компетентным, который отличается от квалифицированного тем, что он не только обладает определенными знаниями, умениями и навыками, которые необходимы для его творческой профессиональной деятельности, но и реализует их в своей работе. Дается характеристика педагогической технологии, которая связана с последовательной, взаимозависимой системой действий направленных на решение конкретной образовательной проблемы. Отмечается, что переход на новый психологический уровень восприятия и оценки деятельности, активизирует развитие профессиональной компетентности. Утверждается, что профессиональная компетентность учителя музыки, является сложным интеллектуальным и личностным образованием, которое влияет на развитие умений и навыков музыкально-педагогической деятельности, проходит определенные стадии развития и совершенствования в процессе профессиональной подготовки в высших учебных заведениях. Ее эффективность существенно зависит от его теоретической, практической и психологической подготовленности, личностных, профессиональных и индивидуально-психических качеств, понимание цели и специфических особенностей такой деятельности.

Ключевые слова: учитель музыки, педагогические технологии, профессиональная компетентность.

In the present article it is analyzed the concept of professional competence in the future teachers groups in higher arts education institutions. In this paper it is said that at this time it is important not only to be a qualified professional, but also competent, which is different from qualified professional by having not only knowledge and skills that are necessary for its creative professional activity but also realizing them in his work. It is mentioned that the transition to a new psychological level of perception and evaluation of the activity, stimulates the development of professional competence. Competence in education is connected with the personally focused and active approach to teaching, as it is based on the personality of the student and can be realized and tested only during the fulfilment of the concrete complex of actions. It is argued that the professional competence of music teacher is a complex intellectual and personal formation that influences on the development of the skills of conducting - educational activities, overcomes the certain stages of development and improvement in the process of professional training of higher art institutions. Its effectiveness strongly depends on its theoretical, practical and psychological preparation, personal, professional and individually mental qualities, understanding of purpose and specific characteristics of such activities. Saying the competency approach, the author means such an approach of preparing of the future music teacher, which is directed to the realization of individually oriented education of the specialist, forming its readiness and capacity of the effective to carrying out of the professional activities in the changing environment of cultural and educational markets. It contributes to the formation and development of key (basic) and special competencies of the individual. It revealed the mechanisms of its pedagogical use in the preparation of such professionals.

Keywords: teacher of music, teaching technology, professional competence.

Постановка проблеми На сучасному етапі розвитку професійної освіти найважливішим завданням вітчизняної педагогіки вищої школи є підготовка висококваліфікованих фахівців, самостійних і ініціативних, що володіють творчими здібностями і високим рівнем професійних знань і умінь. Метою професійної освіти, як відомо, є підготовка кваліфікованого працівника відповідного рівня і профілю, компетентного, відповідального, що вільно володіє своєю професією і орієнтується в суміжних галузях діяльності, здатного до ефективної роботи за фахом, готового до постійного професійного зростання, соціальної та професійної мобільності.

Аналіз досліджень Досліджуються різні його аспекти – від розуміння категорії «професійна компетентність» як складного багатовимірного феномену (М.Волошина, Б.Ельконін, І.Михайличенко, П.Третьяков), розкриття її змісту (В.Бездухов, А.Маркова, С.Мишина), моделювання процесу її формування (В.Введенський, В.Болотов, В.Серіков) до визначення ключових компетентностей (І.Зимня, Г.Селевко, Т.Шамова) та ідеї компетентісно орієнтованої освіти – предмет наукового пошуку українських (Н.Бібік, Л.Ващенко, О.Локшина, Н.Москалюк, О.Овчарук, О.Пометун, І.Родигіна та ін.) учених.

Метою статті є розкриття сутності професійної компетентності, аналіз педагогічної технології, що сприяє розвитку професійної компетентності майбутнього вчителя музики.

Виклад основного матеріалу Термін «компетентність» почав використовуватися в професійній освіті в широкому контексті різних галузей знань та умінь, пов'язаних з певними напрямками і рівнями підготовки. Компетентність стала визначати успішність виконання певної роботи, й одержала широке поширення концепція ключових компетенцій.

Феномен професійної компетентності вчителя музики у нашому дослідженні доцільно розглядати з позиції особистісних якостей та властивостей, оскільки її сутність полягає не безпосередньо у знаннях, уміннях, навичках, а в тій основі зв'язків, які в процесі професійної діяльності послідовно організовуються і структуруються в єдине ціле – професійну компетентність. При розкритті змісту цього феномена, на нашу думку, необхідно вести мову про ті засади, які надають можливість створити структуру цього процесу організації у відповідності з вимогами професійної діяльності. Перефразовуючи Н.В.Кузьміну [3], маємо розглядати ту здатність студента, що забезпечує «сплав» знань, умінь, навичок, творчих здібностей майбутнього вчителя музики відповідно до мети професійної діяльності, та прояв їх у вигляді професійної компетентності.

Знання, вміння та навички, котрі студенти набувають, навчаючись у мистецькому закладі, беззаперечно, є важливими. Поряд із цим сьогодні актуальності набуває поняття професійної компетентності, що визначається багатьма чинниками, оскільки саме компетентність є тими індикаторами, що дозволяє визначити готовність випускника вищого навчального закладу до життя, його подальшого особистого розвитку й до активної участі в житті суспільства. Орієнтуючись на сучасний ринок праці, освіта до пріоритетів сьогодення відносить уміння оперувати такими технологіями та знаннями, що задовольняють потреби інформаційного суспільства, підготують молодь до нових ролей у цьому суспільстві. Саме тому важливим нині є не тільки вміння оперувати власними знаннями, а й бути готовим змінюватись та пристосовуватись до нових потреб ринку праці, оперувати й управляти інформацією, активно діяти, швидко приймати рішення, навчатись упродовж життя.

Професійна компетентність учителя музики, на нашу думку, є складним інтелектуальним і особистісним утворенням, яке впливає на розвиток умінь і навичок музично-педагогічної діяльності, проходить певні стадії розвитку та удосконалення у процесі професійної підготовки у вищих мистецьких навчальних закладах. Її ефективність суттєво залежить від його теоретичної, практичної та психологічної підготовленості, особистісних, професійних і індивідуально-психічних якостей, розуміння мети та специфічних особливостей такої діяльності.

Не буде перебільшенням вважати, що вчитель у значній мірі формує погляд суспільства про виховну роль музики, ставлення до неї підростаючого покоління, подолання труднощів і протиріч етико та естетико-виховних процесів. Бажання вдосконалювати духовний світ учнів, формування музичних, художніх і естетичних поглядів у них лежать в основі діяльності вчителя музики. Тому формування його професійної компетентності має мати послідовну, взаємопов'язану систему дій, спрямованих на вирішення певних педагогічних завдань, що поєднують цілі, методи, зміст і форми роботи. Це зумовило звернення до технологічності процесу даної підготовки.

Перш ніж вести мову про відповідність процесу формування професійної компетентності критеріям технологічності і вимогам, що ставляться до педагогічних технологій, визначимося з самим поняттям «педагогічна технологія». Її наукова характеристика пов'язана з послідовною, взаємозалежною системою дій спрямованих на вирішенню конкретної освітньої проблеми. Найбільш точно і змістовне визначення педагогічної технології висунув, на нашу думку, Г.Селевко, позначивши її як «систему функціонування всіх компонентів педагогічного процесу, побудовану на науковій основі, запрограмовану в часі і просторі, яка призводить до намічених результатів» [6, с. 4]. Для здійснення технологічного процесу, на думку М.Бершадського і В.Гузєєва, необхідна модель «вихідного стану учня» і модель «кінцевого стану учня» [2, с. 31]. У відношенні до процесу професійної підготовки майбутнього вчителя музики, його початковий стан може визначатися умовами вступу до ВНЗ (рівнем володіння музичним інструментом; обсягом виконавських знань, умінь і навичок; рівнем розвитку музичних здібностей).

У контексті цього дослідження нас цікавлять предмети музично-педагогічного спрямування з відповідними вимогами до рівня підготовки випускника. Вони уособлюють численні компоненти: вивчення інструментального виконавства як виду творчої діяльності; розвиток художнього мислення; формування педагогічних умінь і навичок; розвиток комунікативних якостей; культуру спілкування; формування здатності до прояву емоційної культури; розвиток артистичних здібностей; проведення просвітницької діяльності; розвиток професійної рефлексії.

Для виконання даних вимог досить значущою є думка М.Бершадського і В.Гузєєва про те, що «операційна сторона педагогічної діяльності не може бути відокремлена від її особистісно-суб'єктивних параметрів, раціональна регуляція від емоційної» [2, с. 29]. Тобто має бути виважений підхід до освітнього процесу, як до гуманітарної системи. Ця думка підкреслює важливість пронизування освітньої технології особистісно-орієнтованим підходом у професійній підготовці майбутнього вчителя музики, що забезпечується одним з дидактичних принципів вітчизняної виконавської школи – принципом індивідуалізації.

Теоретичні аспекти кореляції процесу професійної підготовки вчителя музики з низкою відомих типів педагогічних технологій відображаються в її взаємозв'язку з найбільш відомими в освітній практиці педагогічними технологіями: гуманно-особистісною технологією (Ш.Амонашвілі); технологією розвивального навчання (Д.Ельконін, В.Давидов), в тому числі навчання з спрямованістю на розвиток творчих якостей особистості (І.Волков, Г.Альт-Шуллер, І.Іванов); технологією індивідуалізації навчання (І.Унт, А.Гранічкій, В.Шадриков); технологією диференційованого навчання за інтересами (І.Закатова). Дані технології близькі процесу музично-педагогічній підготовці вчителя музики у мистецькому навчальному закладі за деякими аспектами. Зокрема, в основі технології розвиваючого навчання із спрямованістю на розвиток творчих здібностей І.Волкова, Г.Альтшуллера, І.Іванова покладений пріоритет розвитку творчих здібностей дітей [6]. Мета даної технології у визначенні напрямів виховання активної творчої особистості. Автори переконані в тому, що творчі здібності існують паралельно і незалежно від спеціальних здібностей, які необхідно цілеспрямовано розвивати. Крім того, акцент у навчанні робиться на теоретичних знаннях, що є інструментом творчої інтуїції і каталізатором творчого вирішення проблем. Як було зазначено вище, творчість є основною умовою успішної професійної діяльності вчителя музики. Крім того, музично-педагогічна діяльність передбачає в значній мірі опору на музично-теоретичні та психолого-педагогічні знання, що співзвучно зі змістом технології розвивального навчання, з її спрямованістю на розвиток творчих здібностей учня.

Основний напрямок функціонування технології індивідуалізації навчання (І.Унт, А.Гранічкій, В.Шадрикова), дозволяє провести паралель з процесом професійної підготовки вчителя музики, оскільки в її основі теж лежить принцип індивідуалізації [6]. У процесі цієї підготовки здійснюється індивідуальний підхід до кожного студента, вибір відповідних йому форм, методів, способів і темпу вивчення навчального матеріалу. Акцент у навчанні згідно технології навчання робиться на збереженні індивідуальності студента і формування особистісних якостей: самостійності, працьовитості, творчості. Крім того, дана технологія в якості одного з методів діагностики пропонує визначати схильність студента до одного з типів діяльності, у тому числі і до системи «людина – художній образ», тим самим, визначаючи його потенційні можливості до художньої творчості, що співзвучно з методами вихідної діагностики з музично-педагогічної підготовки вчителя музичного мистецтва.

Тут доречно, на наш погляд, згадати відомий вислів Л.Баренбойма: «Творчості навчити не можна, але можна навчити творчо працювати. Цим складним процесом роботи виконавця над собою педагог може і повинен активно керувати» [1, с. 15]. Дане твердження дозволило зробити висновок про значення правильно організованої діяльності викладача мистецького

навчального закладу в процесі проведення занять з майбутніми вчителями музики. При цьому для нього визначальним чинником у професійній підготовці є співзвуччя розглянутого раніше педагогічно-творчого та виконавсько-творчого потенціалу його особистості. Тому творча спрямованість інтегрованої підготовки вчителя музики у мистецькому навчальному закладі обумовлено наступними характеристиками випускника:

- новаторським підходом до професійної діяльності; неприйняттям монотонності і одноманітності у викладанні, а також педагогічної рутини; пошуком нових форм, методів і способів вирішення педагогічних завдань;
- прагненням до нестандартного вирішення художньо-педагогічних проблем та індивідуального трактування виконуваних на уроці творів;
- активної пізнавальної діяльності;
- бажанням удосконалювати педагогічну майстерність;
- умінням відчувати психологічну атмосферу класу, здібність змінювати хід уроку з урахуванням настрою і психологічного клімату в колективі;
- умінням організувати урок так, щоб поєднання розповіді про музику з художньо-змістовним виконанням музичного твору знайшло емоційний відгук вихованців, сприяло пробудженню їх фантазії та уяви, формуванню естетичного смаку і любові до музики.

У зв'язку з цим, одним з головних завдань нашого дослідження стало пошук відповідей на питання: «як і за яких умов можна підвищити ефективність формування професійної компетентності майбутнього вчителя музики у вищому мистецькому навчальному закладі?». Тобто виявлення організаційно-педагогічних умов підвищення ефективності даної підготовки. Аналіз сучасної музично-педагогічної практики дозволив нам визначити в якості такі основоположні організаційно-педагогічні умови: діагностика наскрізного розвитку особистісно-професійних якостей студента, забезпечення дослідницького характеру професійного становлення майбутнього фахівця, застосування когнітивних, особистісно-діяльнісних і рефлексивних критеріїв оцінки.

Розглянемо необхідність використання в педагогічному процесі кожну з цих умов.

Проблема педагогічної діагностики є однією з найбільш актуальних у науці і практиці. Педагогічну діагностику вчені розглядають як механізм виявлення індивідуальних особливостей і перспектив розвитку особистості [7]. За допомогою педагогічної діагностики аналізується навчальний процес і визначаються результати діяльності як студента, так і викладача.

Для досягнення цілей в ході діагностичних процедур встановлюються передумови до навчання, створені для окремих студентів, визначаються умови, необхідні для організації планомірного процесу навчання. У діагностику вкладається більш широкий і глибокий зміст, ніж у традиційну перевірку знань та вмінь студентів. Перевірка лише констатує результати, без пояснення їх походження. Діагностування визначає результати у зв'язку з шляхами, способами їх досягнення, виявляє тенденції, динаміку формування продуктів навчання. Діагностування включає контроль, перевірку, оцінювання, накопичення статистичних даних, їх аналіз, виявлення динаміки, тенденцій, прогнозування подальшого розвитку подій. Отже, суть педагогічної діагностики полягає в відстеженні якісних змін, що відбуваються в суб'єкті діагностики, крім цього, важливим є аналіз зібраної інформації з метою визначення досягнень і невдач у розвитку, професійному становленні особистості майбутнього вчителя, у розкритті сенсу змін, що відбуваються в суб'єкті діагностики.

Діагностика наскрізного розвитку особистісно-професійних якостей студента служить конкретним практичним завданням і сприяє визначенню його «діагнозу», дозволяє прогнозувати шляхи його подальшого розвитку. Функція зворотного зв'язку педагогічної діагностики дозволяє керувати процесом професійного становлення, відстежуючи процес становлення умінь вирішення навчально-професійних завдань. Слід відзначити, що діагностика наскрізного розвитку особистісно-професійних якостей студента дозволить відстежувати динаміку розвитку умінь вирішувати навчально-професійні завдання від етапу до етапу. Тому представляється можливим вести мову про орієнтування педагогічної діагностики на процес становлення вчителя музики у мистецькому закладі. Принцип наскрізного (або систематичного) діагностування полягає в тому, що регулярному діагностуванню піддаються всі студенти з першого і до останнього дня перебування у навчальному закладі. Діагностику необхідно здійснювати так, щоб надійно перевірити все те важливе, що належить знати і вміти, а це вимагає комплексного підходу до проведення діагностування, при якому різні форми і методи контролювання, перевірки, оцінювання використовуються в тісному взаємозв'язку і єдності, підпорядковуються одній меті. Отже, діагностика наскрізного розвитку особистісно-професійних якостей студента покликана, по-перше, оптимізувати процес індивідуального навчання, по-друге, в інтересах педагогічного процесу забезпечити правильне визначення шляхів інструментально-виконавського розвитку та результатів навчання, по-третє, звести до мінімуму помилки при виборі форм і методів педагогічного процесу.

Другою організаційно-педагогічною умовою, що забезпечує ефективність професійної підготовки є, на наш погляд, наявність дослідницького характеру музично-педагогічної діяльності. Відомо, що під дослідною роботою розуміють таку діяльність студента, яка виявляє

самостійне творче дослідження проблеми. Акцент на дослідницькому характері підготовки робиться нами з метою забезпечення більш усвідомленого і глибокого засвоєння навчального матеріалу (досліджуваного музичного твору), придбання студентами початкових навичок дослідницької роботи. Як було зазначено в попередньому розділі дослідження, основними етапами творчої діяльності вчителя музики є виникнення педагогічного задуму, спрямованого на вирішення педагогічного завдання, розробка гіпотези, вибір систем і методів втілення задуму в діяльність, аналіз і оцінка результатів творчості. Аналіз вітчизняної музично-педагогічної діяльності, а також власний досвід дозволили нам зробити висновок про те, що дані етапи знаходять своє відображення і в процесі навчання. Це пов'язано з тим, що в процесі навчання вирішується подвійне завдання: здобуваються знання, вміння та навички, необхідні для професійної діяльності і, в той же час, вони конкретно втілюються в процесі виконання різноманітних за стилем, жанром і напрямом творів музичного мистецтва. В результаті підвищується якість музично-педагогічної підготовки майбутніх учителів музики.

Отже, наявність дослідницького характеру професійної підготовки забезпечує, по-перше, зростання якості теоретичних знань і практичних умінь студентів, що виражається в рівні виконання ними музичних творів різних жанрів, стилів і форм, по-друге, орієнтацію студентів на творчість і самостійність, що виражається в умінні без допомоги педагога правильно розібратися у змісті виконуваного твору, по-третє, сформованість у студентів умінь застосовувати дослідницькі методи в ході майбутньої професійної діяльності, що виражаються в успішності поетапного освоєння більш складних педагогічних прийомів.

Третьою умовою ефективної професійної підготовки є необхідність застосування певного комплексу критеріїв оцінювання, а саме: когнітивних, особистісно-діяльнісних і рефлексивних. Контроль навчально-практичних досягнень студентів є одним з основних елементів оцінки якості освіти. Аналізуючи наукові джерела про особливості стану проблеми перевірки і оцінки знань, слід зазначити, що ця проблема характеризується вченими як багатогранна [7]. Здійснення перевірки та оцінки знань обумовлено принципами об'єктивності, систематичності і наочності. Педагогічну оцінку правомірно розглядати як особливого роду стимул. У мотивації індивідуальної поведінки при виникненні потреби в інтелектуальному і моральному розвитку в специфічних видах діяльності педагогічна оцінка відіграє ту ж саму роль, яку виконує будь-який інший стимул при актуалізації інших потреб у різних видах діяльності. Спеціальним видом оцінки результатів навчання є комплексна перевірка. Саме цей вид переважає у ході оцінки результатів музично-педагогічної підготовки вчителя музики. Це пов'язано зі специфікою його майбутньої професійної діяльності, що вимагає гармонійного поєднання загально-

педагогічних і спеціальних умінь, а також творчого підходу до викладання. У зв'язку з цим, на нашу думку, доречно використовувати в процесі контролю три групи критеріїв, що дозволяють педагогу здійснювати всебічний контроль підготовки студента. Це: когнітивні (рівень засвоєння змісту індивідуальної навчальної програми), особистісно-діяльнісні (рівень сформованості виконавських та педагогічних дій) і рефлексивні (рівень сформованості самооцінки) критерії оцінки. Дані критерії введені нами на основі аналізу вітчизняної музичної педагогіки з урахуванням встановлених теорією і практикою вимог і включають в такі складові: індивідуальний характер контролю, що вимагає спостереження за роботою студентів; систематичність, регулярність проведення контролю на всіх етапах навчання, а також поєднання його з іншими сторонами навчальної діяльності; різноманітність форм контролю, підвищення інтересу студентів до його проведення і результатів; всебічність контролю, тобто охоплення всіх розділів навчальної програми, перевірка теоретичних знань, інтелектуальних і практичних умінь і навичок студентів; об'єктивність, виняток навмисних, суб'єктивних і однобічних оціночних суджень і висновків педагога; диференційований підхід, облік специфічних особливостей кожного навчального предмета, а також індивідуальних якостей студентів; єдність вимог усіх педагогів, що здійснюють контроль навчальної роботи студентів [7].

Висновки. Узагальнюючи вище викладене, необхідно зазначити, що сучасна компетентісно-орієнтована модель випускника мистецького навчального закладу за музично-педагогічним напрямом підготовки припускає виховання фахівця, який володіє основами професійної культури, сформованими діяльнісними компетенціями, що розширює його практичні можливості, робить здатним вирішувати освітні завдання на високому професійному рівні. Реалізація такої моделі сприяє його інструментально-виконавська та музично-педагогічна підготовка, що спирається на дидактичні принципи вітчизняної музично-педагогічної школи. Підвищення ефективності даного процесу знаходиться в прямій залежності від створення необхідного механізму, адекватного меті, завданням і змісту компетентісно-орієнтованої підготовки. В якості механізму, що відповідає новому підходу до музично-педагогічної освіти, може виступати педагогічна технологія, теоретико-методологічними підставами розробки якої виступають характеристики її технологічності (системність, науковість, структурованість, керованість); кореляція освітнього процесу з педагогічними технологіями розвивального, індивідуалізованого і диференційованого навчання; реалізація організаційно-педагогічних умов, що забезпечують цілісність і комплексність підготовки (діагностика розвитку особистісно-професійних якостей студента, забезпечення дослідницького характеру становлення

майбутнього вчителя, застосування когнітивних, особистісно-діяльнісних і рефлексивних критеріїв оцінки).

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Баренбойм Л.А. Путь к музицированию / Л.А.Баренбойм. – Л.–М.: Сов. композитор, 1973. – 270 с.
2. Бершадский М.Е. Дидактические и психологические основания образовательной технологии / М.Е.Бершадский, В.В.Гузеев. – М.: Центр «Педагогический поиск», 2003. – 256 с.
3. Кузьмина Н.В. Профессионализм деятельности преподавателя и мастера производственного обучения / Н.В.Кузьмина. – М.: Высш. шк., 1989. – 119 с.
4. Олексюк О.М. Музична педагогіка: навч. посіб. / О.М.Олексюк. – К. : Київський ун-т ім. Б.Грінченка, 2013. – 348 с.
5. Сверлюк Я.В. Педагогічний феномен професійної компетентності диригента оркестрового колективу // Я.В.Сверлюк / Наукові записки. Серія «Психологія і педагогіка» – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія». – 2013. – Вип. 22 . – С. 174–178.
6. Селевко Г.К. Педагогические технологии на основе активизации, интенсификации и эффективного управления УВП [Текст] / Г.К.Селевко. – М.: НИИ школьных технологий, 2005. – 288 с.
7. Слостенин В.А. и др. Педагогика [Текст]: учеб. пособие для студ. высш. пед.учеб. заведений / В.А.Слостенин, И.Ф.Исаев, Е.Н.Шеянов; под ред. В.А.Слостенина. – М.: Изд. Центр «Академия», 2002. – 576 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Пастушенко Любомир Андрійович – аспірант Інституту вищої освіти НАПНУ, викладач кафедри народних інструментів Рівненського державного гуманітарного університету.

Коло наукових інтересів: професійна компетентність керівника оркестру.

УДК786.2.071.1+781.68+159.932

ПРИНЦИПИ ІНТОНАЦІЙНОГО МИСЛЕННЯ ТА ХУДОЖНЬО-ВИКОНАВСЬКОЇ ВИРАЗНОСТІ У ФОРТЕПІАННІЙ МУЗИЦІ

Тетяна СИДОРЕЦЬ (Львів, Україна)

Стаття висвітлює проблеми інтонування як одного з головних завдань у контексті виховання художньо-виконавської культури піаніста. В історичному та методичному аспектах розглядається природа та сутність виразного виконання, стилеві аспекти фортепіанної музики, засоби та художні прийоми інтонування, взаємодія образних уявлень та піаністичної майстерності виконавця в її технічно-руховому розумінні.

Ключові слова: фортепіанне інтонування, досвід слухового сприйняття, музичне чуття, художній смак.